

# SLOVENSKI NAROD

Izbaja, vsak dan popoldne izvajamo nedelje in praznike. — Inserati do 20 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« izdaja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inosmestvo Din 25.— Rokopis se ne vračajo.

UREDNISTVO IN UPRAVNOST  
L J U B L J A N A , Knafljeva ulica št. 5  
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101; SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

## Čim dalje hujši letalski napadi

**V zadnjih dneh so se tako z nemške strani kakor z angleške povečali letalski napadi na sovražno ozemlje — Najhujše letalske bitke se razvijajo ob Temzi, kjer prodirajo nemška letala zopet v večjih skupinah proti Londonu**

London, 2. sept. s. (Reuter). Po zadnjih uradnih podatkih je bilo včeraj nad Anglico sestreljenih skupno 25 nemških letal. Angleži so včeraj izgubili 15 lovskih aparatov, vendar se je 9 pilotov resilo.

Včerajšnji nemški napadi so veljali pri vrti letališčem v grofijah Kent, Surrey in Essex. Tako zjutraj, kakor tudi zvečer so sicer nemška letala skušala prodreti tudi proti Londonu, vendar so bila vedno odbita, preden so dosegla do samega mesta.

Prva skupina nemških letal je zjutraj preleteila Kentsko obalo ter je nato nadaljevala polet proti Temizi. Nad reko je prislo do bitke z angleškimi lovskimi letali. Preden pa so ta intervenirala, so nemška letala vrgla bombe na več točk ob Temzi ter v sosednjih predelih. V nekem mestu je bila poškodovana železniška postaja, poleg tega pa tudi več hiš. Človeški žrtvi je bilo malo. Več pri bitki je sestreljenih 11 nemških letal.

Drugi napad je bil zgodaj popoldne, ko so prileteila nemška letala v dveh zaporednih valovih. Prva skupina je napadla londonsko letališče Croydon. Povzročena je bilo samo malo škoda. Nato so nemška letala bombardirala še razne točke v Kentu in Surrey. Nekaj časa pozneje se je pojavila nad Kentom večja formacija nemških bombnikov in lovskih letal, protiletalska obramba in lovска letala pa so preprečila, da bi nemška letala dosegla svoj cilj, tako da so se moralata zopet umakniti preko Kanala. Proti večeru sta zopet dve manjši skupini letal prodriči do ustja Temze. Oba sta bili hitro razpršeni, ne da bi mogli povzročiti z bombami večjo škodo ali žrtve.

London, 2. septembra, s. (Reuter). Da vi je bil v Londonu zopet letalski alarm.

### Mirnejša noč

London, 2. sept. s. (Reuter). London je imel danes mirno noč. Letalska alarmacija bila in tudi nobene sovražne letalske aktivnosti nad mestom ni bilo opaziti v teku noči.

Na druge dele Anglike je bilo izvršenih ponaj nekaj napadov, vendar doslej ni počelo, da bi bila povzročena škoda. Posamezna nemška letala so se ponovno v 15-minutnih presledkih pojavljala nad južno-vzhodno Anglio ter jih je obstreljevalo protiletalsko topništvo.

Nemško letalo je ob severovzhodni obali Angleje vrglo tri bombe, ki pa so menda vse padle v morje ali pa na nepečine ob obalo. Tudi tu je protiletalsko topništvo premašalo letala.

V južnozapadni Angliji so vrgla nemška letala več začigalnih bomb na dve kmetij. Tudi na obalo Walesa je bilo izvršenih v noči nekaj napadov.

### Angleško uradno poročilo

London, 2. sept. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo sta objavili davi naslednji komunik:

Čeprav so bili nemški napadi na Anglico pretekelo noč obsežni, je bila sovražna letalska aktivnost razmeroma majhna. V glavnem sta bili prizadeti okolica Bristolskega kanala in Južni Wales. V nekem mestu so eksplozivne in začigalne bombe povzročile več pozarov in znatno škodo na hišah ter drugih zgradbah. Bilo je tudi več človeških žrtv, med njimi nekaj mrtvih.

Nekaj škode je manjše število žrtv so povzročili napadi tudi v nekem drugem mestu v tem območju, kakor tudi v nekem mestu ob južni angleški obali.

Druog so nemški napadi veljali v glavnem izoliranim točkam, ter niso povzročili škode.

### Bitke nad Londonom

London, 2. sept. (C. Z.). V soboto so nemška letala ponovno skušala prodreti tudi do središča Londona, zaradi odlične protiletalske obrambe, zlasti pa zaradi uspešne intervencije angleških lovskih letal namen ni uspel. Med vsemi sedmimi letalskimi alarmi, ki jih je imel London v soboto, se ni v središču Londona zgodilo ničesar pomembnejšega. Le nekaj ljudi pripoveduje, da so tudi iz središča opazili silovite letalske bitke, ki pa so se razviale le nad oddaljenimi predmestji.

### Izpraznjevanje Londona

New York, 2. sept. AA. (Tass). Po poročilu United Press je oblast izselila prebivalstvo iz nekaterih londonskih okrajev zaradi nevarnosti nemških letalskih napadov.

### Napad na otok Man

London, 2. sept. s. (Reuter). V soboto zjutraj so nemška letala prvič napadla angleški otok Man, na katerem so internirani nemški in italijanski državljanji. Kolikor je doslej znano, je eno izmed nemških letal preletelo otok. Dve angleški lovski letali tipa Spitfire sta nemško letalo zasledovali ter sta ga menda sestrelili.

čule v mestu eksplozije iz severozapadne okolice.

### Napadi na nemška oporišča v Franciji

London, 2. sept. s. (Reuter). Z južne angleške obale poročajo, da so pretekli noč angleški bombniki dve uri napadali nemška oporišča ob severni francoski obali. Angleška letala so ponavljala napade v več zaporednih skupinah. Z angleške obale so preko Kanala razločno videle eksplozije bomb. Prav tako se je čisto streljanie protiletalskih tonov in se je videla svetloba žarometov. Angleška letala so izstrelila tudi ved svetlobnih raket. Očitvidci pravijo, da je bil več prizor ostran Kanala sličen onemu nemškemu oporišču.

London, 2. sept. s. (Reuter). Poleg raznih objektov v Berlinu so v noči na nedeljo pretekli angleški bombniki zopet dačudali več vojaških objektov v Nemčiji in na ozemlju, ki je zasedeno po nemški vojski. Zlasti so angleška letala v več zaporednih skupinah ponavljala več ur napade na doke in ladje v Emdenu. Dve uri tik pred polnočjo so angleški bombniki bombardirali tudi poslojstvo nemških težkih topov pri rtu Gris Nez ob francoski obali Kanala.

Bern, 2. sept. AA. (DNB) »Matin« poroča, da so britanski bombniki vrgli 30. avgusta bombe v središče mesta Chartres. Ena izmed bomb je priletel v nepredenem okolico znamenite katedrale.

### Nemško poročilo o letalskih akcijah

Berlin, 2. sept. AA. (DNB). V nasprotju z britanskim napadom na Berlin v noči 31. avgusta na 1. september, ki se je popolnoma izjavil, zaradi odličnega merjenja nemškega protiletalskega topništva in ni zato napravil nobene škode, so imeli akcije in operacije nemških letal na Angliji popoln uspeh. Tudi včeraj so nemške eskadrile izvršile več velikih napadov na vojaške cilje na Angleškem. Posebno važne so bile operacije proti pristaniškim napravam in ladjem ob izlivu Temze v Liverpoolu. Na vseh objektih, ki so bili cilj nemških bombnikov, so se opazili hudi požari in eksplozije. Drugi poleti nemških letal, ki so se prav takončili z velikim uspehom, so imeli za cilj letališča na južnem Angleškem, tovarne letal in

drugega letalskega materiala na srednjem Angleškem. Na podlagi ugotovljenih uspehov se lahko reče, da bo produkcija teh tovarov vsaj zelo zmanjšana. Posebno pomembni so bili nemški uspehi v včerajšnjih letalskih bojih med britanskimi lovskimi letali in nemškimi eskadrilami lovskih in bombnih letal. Izmed 133 aparativ, kolikor jih je angleško letalstvo izgubilo včeraj, so jih Nemci sestrelili 116 v letalskih bojih.

### Nemci o posledicah letalskih napadov

Berlin, 2. sept. s. (DNB). Po nemških cestnih pomeni vsaka ura letalskih alarmov v Londonu izguba 7 milijonov delovnih ur. S temi delovnimi urami bi bilo v prilogu odpremiti 30.000 ton premoga. V denarju predstavlja vsaka ura letalskega alarmova za Angleže škodo 400.000 funтов.

### Torpediranje transporta otrok

London, 2. sept. s. (Reuter). Uradno poročajo, da je v petek zvečer nemška podmorinka s torpedom potopila angleški parnik, ki je vozil angleške otroke iz Anglije v Kanado. Vseh 320 otrok, ki so bili na ladji, pa je bilo rešenih ter so že dospeli v Anglijo. Otreko so včeraj izkricali v neki severni angleški luki ter se bodo v teku današnjega dne vrnili k staršem domov. Da ni bilo pri katastrofi smrtnih žrtv, je prisojivati samo dejstvo, da so imeli otroci med vožnjo ponovno vaje za vkravovanje v resilne čolne. Tako je bilo možno, da so bili potem, ko je torpeda zadel ladjo, vsi v popolnem redu že v treh minutah na svojih mestih v čolnih. Med otroci ni bilo nobene panike. Resilni čolni so otroki nato prepečili deloma na vojno ladjo, ki je bila v bližini, deloma pa na druge ladje, ki so prisile na pomoci.

O samem napadu podmornice na ladjo admiralitet je še ni obavila točnejših podatkov. Znano je le, da je bil napad izvršen pozno včeraj nekega na Atlantik oceana. En član posadke angleške ladje je bil pri eksploziji torpeda ubit.

### Zopet napad na irsko ladjo

Dublin, 2. sept. s. (Reuter). Dva nemška bombnika sta te dni zopet napadla irsko ladjo in sicer jedrino »Lorchian». Letali sta odvrgli po dve bombe ter sta streljali tudi s strojnamicami. Na ladji je bila povzročena izjavljena žrtev.

čena večja škoda, žrtev pa ni bilo. Ladja se je medtem že vrnila v luk.

### Letalske izgube po prvem letu vojne

London, 2. sept. s. (Reuter). Ob prvem letu vojne je objavilo snoči letalsko ministristvo uradne podatke o nemških in angleških letalskih izgubah v teklu leta. Statistika ne upošteva izgub nemškega letalstva na Poljskem. Po uradnih angleških podatkih je bilo v teklu leta sestreljenih 3914 nemških letal, in sicer 2378 nad Francijo, Belgijo in Nizozemsko, 1419 pa nad Anglijo in morji v bližini angleške obale. Angleške izgube znasajo v istem času 1009 letal. Od tega odpade 414 letal na operacije nad Francijo, Belgijo in Nizozemsko. 315 angleških letal je bilo izgubljeno nad Anglijo, 154 pa nad Nemčijo in nemškimi obalami.

London, 2. sept. AA. (Reuter). Izšlo je uradno poročilo, ki pravi, da se Anglia počuti po 2 mesecih vojne mnogo mirenje, saj, kakor je bila v začetku, Angleži imajo priložnost, da na svoje oči spremjamajo boj, ki se bije med britanskimi in nemškimi letali. Letalsko ministristvo je izdalо uradno poročilo, po katerem so britanski letali sestreljeni mesece avgusta 1937 sovražnikovih letal nad Anglijo. Včeraj je sovražnik izgubil pri napadu na londonsko pokrajino 85 letal. Prejšnji teden je sovražnik imel 293 izgub, pilotov pa je izgubil okoli 700. V tem času je Velika Britanija izgubila 113 lovskih letal in 15 bombnikov v napadih na Nemčijo, 69 pilotov pa se je resilo. Včeraj sta bila v Londonu dva alarmi. Londončani so spremjamali boj v zraku. Sovražnik je mesto letal bombe, vendar ni prizadel nobene škode in tudi človeških žrtv ni bilo. Več letalskih bojov se je bil v jugovzhodni Angliji. Okoli 200 sovražnikovih bombnikov je priletel v prvi val v spremstvu lovskih letal in se nato razpršilo na vse strane.

### Churchillova zahvala angleškim pilotom

London, 2. sept. s. (Reuter). Min. predsednik Churchill je poslal snoči povelenjstvu angleških bombnikov posebno poslanico, v kateri se zahvaljuje pilotom za njihovo doseganje uspešno delo. Churchill pravi med drugim v svoji poslanici, da angleški bombniki postopno odvzemajo nemškemu letalstvu premoč v zraku. Nadalje omenja, da izvajajo angleški bombniki svoje napade smotorno in izključno na vojaške objekte. Tako se je več bombnikov s poletom nad Berlin pretekel teden vrnili v Anglijo, kar zaradi slabega vremena niso mogli najti odrejenih ciljev. V nasprotju s tem pa navaja Churchill, da bombardirajo nemška letala tudi nevojaške objekte ter so n.p. v Ramsatu razdeljala nad 1000 trgovin.

## Evakuacija Transilvanije

### Velike demonstracije v rumunskih mestih proti razdelitvi Transilvanije

Bukarešta, 2. sept. s. (Reuter). Rumunska vojska je že včeraj popoldne pričakovala izpraznjevanje del ozemlja v Transilvaniji, ki ga je Rumunija odstopila Madžarski.

Bukarešta, 2. sept. s. (Reuter). Demonstracije v rumunskih mestih proti odstopitvi Transilvanije Madžarski so zavezane včeraj obseg, da je moral notranji minister s posebnim proglašom prepovedati nadaljnja protestna zborovanja. Notranji minister pravi v proglašu, da so te demonstracije pričele presegati vse meje ter da bi mogle imeti za posledico, da bi jih Rumuniji nepriznala država izrabila. Odslej bodo oblasti strogo kaznovale vsak poskus demonstracij.

Največje so bile demonstracije včeraj v Bukarešti. Pred univerzo je moral proti demonstrantom nastopiti vojaštvu s puškami in strojnicanami.

»United Press« javlja, da so bile velike demonstracije tudi v Clju. V Brašnovu so demonstranti vdrli v neki tukti konzulat ter poškodovali deloma opremo.

### Rumunski delegat o dunajski arbitraži

Bukarešta, 2. sept. AA. (Radar). Pooblaščeni minister Valer Pop, delegat Rumunije na dunajski arbitražni konferenci, je sproči govoril po radiu in orisal dogodek prejšnjega tedna. Govoril je o zasedanju konference in o prizadevanju rumunske delegacije, ki je odklonila pretirane madžarske zahteve glede Erdelja. Poudarjajo, da je Rumunija kljub vsemu pokazala dobro voljo, da prouči narodopisni problem, ki je nastal zaradi pomešanosti madžarskega in rumunskega življa, če Madžari prej nepriznajo pristanejo na narodnostno načelo, da bi se na način opustilo načelo teritorialnega revolucionizma. Valer Pop je dodal, da rumunska delegacija na dunajski konferenci ni mogla v celoti uveljaviti in razviti teze Rumunije in je bila postavljena pred alternativo, da pristanejo na arbitražo držav osi brez slehernega pridržka in brez kakršnikoli pogojev ali pa ne. Valer Pop se je na koncu svojega govorja.

### Vpklic ameriške nacionalne garde

New York, 2. sept. AA. (Reuter). Predsednik Roosevelt je včeraj pozval na enoletne vojaške vaje prvi kontingenčni 60.000 članov nacionalne garde. Vaje se bodo začele 16. t. m. Ta sklep so sporodili iz predsedniškega vlaka, s katerim potuje Roosevelt v državo Tennessee, kjer bo jutri govoril.

## Vojna na Bližnjem vzhodu

### Bombardiranje italijanskih letališč v Libiji

Kairo, 2. sept. s. (Reuter). Poveljništvo letalskega letalstva na Bližnjem vzhodu javlja, v svojem snočenjem komuniketu, da so angleški bombniki v soboto napadli med drugim 7

# Zahvala vojnega ministra obveznikom

Naredba vojnega ministra vsej vojski, mornarici in zrakoplovstvu

Beograd, 1. septembra

Minister vojske in mornarice armistički general Milan Nedelj je poslal vojski in mornarici po pooblastilu vrhovnega poveljstva vse naše oborožene sile naslednjo naredbo:

Vojaki domovine!

Danes se je izpolnilo leto dni, odkar je vas narodna in državna potreba pozvala pod vojaško zastavo. Temu pozivu ste se radevolje odzvali.

Leto dni pod vojaško zastavo, priznam, noč in dan v vojaški službi, to ni lahko. Vi ste se zavedali, da je tako moralo biti zaradi varnosti vaših domov, vaših vesti, vaših mest, vaših milij in dragih, vse domovine.

V tem dolgem času službe splošni stvari ste pokazali odlične vrline izbornih vojakov, vojakov po krvi. Povsed ste bili vestni, poslušni in disciplinirani; v službi zvez-

sti do požrtvovanosti; v vežbanju vztrajni do občudovanja; pri utrjevalnih delih marljivi do požrtvovanja. Zaslužili ste priznanje tudi najvišjih vaših poveljnikov in vsega našega naroda. Dokazali ste, da ste dobitni nasledniki tistih junakov, ki so sedem let trajajoča junaka borbo in neustrenim umiranjem ustvarili današnjo kraljevino Jugoslavijo.

Mi vam smo ponosni na vas.

Pooblaščen sem po vrhovnem poveljniku vse oborožene sile, da vam v imenu domovine, ki jo ljubite nad vse, rečem:

Hvala, junaku! Bodite in ostanite tako dobiti in odločni branilci naše milje domovine.

V tem imenu vas pozdravljam, vojaki domovine, s klicem:

Ziveli naši vriji junaci!

Zivela Jugoslavija!

# Kriza kranjske tekstilne industrije

V nekaterih primerih za redukcije ni bilo pravih razlogov

Kranj, 30. avgusta.

V tem mesecu sta se vršili že dve konferenci obratnih zaupnikov tekstilnega delavstva, in sicer v Mariboru in v Kranju. Namen obej konferenc je bil, da se točno ugotovi stanje tekstilnega delavstva glede na razne redukcije, dopuste in skrajšanje delovnega časa, kar vse izhaja iz sedanjih vojnih razmer v Evropi. V Kranju omejitev obratovanja za sedaj se niso zavzele takega obsegata kakor v Mariboru in Celju. V tem tednu sta zopet pričeli z rednim obratovanjem Prahova in Hellerjeva tovarna, ki sta do sedaj dali zaradi pomakanja surovin vseemu delavstvu 14-dnevni plačan dopust. Hellerjeva tovarna Tekstilindus je že v aprili moralna skrčiti obratovanje na tri dni in tednu, toda je vseskozi dajala delavstvu po 20 din dnevne podpore, ko je obrat počival. Ko pa je moralna tvoravnica pred tremi tedni obratovanje polnoma učinkovito, je delavstvo dobilo 14-dnevni plačan dopust s plačo po 30 din na dan.

Kakor rečeno, se je v obeh omenjenih tvorvicah obratovanje ta teden obnovilo. Še vedno pa je bilo prizadeto delavstvo v obeh največjih podjetjih, to je v Jugobruni in Jugodeški. V Jugodeški velja sicer

še normalni delovni čas, toda zaradi akordnega dela so prizadeti številni delavci in delavke. Tisti, ki so imeli v normalnih prilikah po tri stroje, delajo sedaj samo še na dveh ali enem. Delavci morajo prav tako po osem ur na dan stati pri strojih, zaslužek pa se jim je zaradi akordnih med zmanjšal za eno ali celo dve tretjini. V Jugobruni že dolgo dobo obratujeta tkalcice in predlinica po 3 do 4 dni na teden, odnosno en teden obratuje obrat normalno, drugič teden pa stoji.

V tovarni jute Ivana Ev. Sirca je bilo obratovanje prav tako ustavljen, ker pa je tudi sploh ne bo dobiti, je tovarna preuredila stroje in bo sedaj pričela redno obratovanje z lanom kot nadomestkom jute. V drugih tekstilnih tovarnah je obratovanje sedaj še normalno.

V zvezi z redukcijami obratov so bile na konferencah obratnih zaupnikov v Mariboru in v Kranju izneseče pritožbe, da redukcije v nekaterih obratih niso bile izvedene iz njihovih razlogov in so pri nekaterih podjetjih sodočevali spekulativni razlogi. Tato naj se vsako tako postopanje v bodoče prepreči in naj v takih primerih poseže vmes oblasti.

V tovarni jute Ivana Ev. Sirca je bilo obratovanje prav tako ustavljen, ker pa je tudi sploh ne bo dobiti, je tovarna preure-

dila stroje in bo sedaj pričela redno obratovanje z lanom kot nadomestkom jute. V drugih tekstilnih tovarnah je obratovanje sedaj še normalno.

V zvezi z redukcijami obratov so bile na konferencah obratnih zaupnikov v Mariboru in v Kranju izneseče pritožbe, da redukcije v nekaterih obratih niso bile izvedene iz njihovih razlogov in so pri nekaterih podjetjih sodočevali spekulativni razlogi. Tato naj se vsako tako postopanje v bodoče prepreči in naj v takih primerih poseže vmes oblasti.

V Zagrebu je bilo včeraj zaključeno državno prvenstvo juniorjev v plavanju. Prvenstvo si je priboril Jug iz Dubrovnika, ki je dosegel 210 točk. 2. ZPK 150, Ilirija 43, 4. Bob 41, 5. Mariborski plavalni klub 13, 6. HPK Dubrovnik 8, 7. Somborsko sportno udruženje 3, 8. Maraton, Zagreb 1 točko. V waterpolu je 1. Jug, 2. HPK, 3. ZPK, 4. Maraton.

Na tem tekmovanju si je Draguša Fičevič priboril tudi nagrade »Ilustriranih sportnih Novosti«, ker je kot edina tekmovalka postavila rekord na 50 m za jušnice s časom 32:6. Rekord pa ne bo priznan, ker ni imela predpisane triko.

Včeraj so tekmovali tudi za kajakaško prvenstvo na divjih vodah na proggi od Lesc do Mošenja na Savi. V enojkah je zmagal Vincenc Član Maratona, Zagreb v 43:03, dočim je bil Drovnik (KK Ljubljana), ki je bil najboljši, zaradi ozkega čolna diskvalificiran. V turnih enojkah je zmagal Sablje (KKZ) 40:29, v dvojkah pa ljubljanski par inž. Gaberšek-Mikuž (KKL) 43:17 in v mešanih dvojkah Šlik-Sakač (KKZ) v času 45:54.

V Celju je bil velik atletski miting, na katerem je startalo okrog 60 atletov iz raznih krajev države. Miting je dal prav lepe rezultate, a poleg tega senzacionalni rekord inž. Stepišnika, ki je vrgel kladivo 54:64 in daleč, kar je tretji najboljši letoski met v Evropi. Odličen je bil tudi rezultat drugega Ilirjana Račiča na 100 m v 10:8, prav tako je pripravil presenečenje tudi Košir (Planina), ki je premagal favorita Kotnika na 1.500 m s časom 4:03. Mauser (Planina) je vorgel kopje 58:63 m, Markušič (Conc) pa 53:40.

Ljubljana, 2. septembra

Na tigrščih Ilirje se že tri dni vrše borbe za naslov teniških prvakov dravske banovine. V Kategoriji A je Smerdu Boris, v finalu odravil Blankca 6:2, 7:5, 8:6. Med juniorji se je za finale skupno z Milavcem plasiral Lukman, pri damah pa je zmagala Elza Maire-Sermečeva, ki je v finalu premagala Parinovo 6:0, 6:1. V doulju so se za finale plasirali Lukman in Šivic ter brata Smerdu, v mešanem doulju pa si je osvojila prvenstvo dvojica Dacar-dr. Bleiweis, ki je zmagala nad parom Čizmek-Lukman 6:0, 6:0.

V Zagrebu je bilo včeraj zaključeno državno prvenstvo juniorjev v plavanju. Prvenstvo si je priboril Jug iz Dubrovnika,

ki je dosegel 210 točk. 2. ZPK 150, Ilirija 43, 4. Bob 41, 5. Mariborski plavalni klub 13, 6. HPK Dubrovnik 8, 7. Somborsko

sportno udruženje 3, 8. Maraton, Zagreb 1 točko. V waterpolu je 1. Jug, 2. HPK, 3. ZPK, 4. Maraton.

Na tem tekmovanju si je Draguša Fičevič priboril tudi nagrade »Ilustriranih

sportnih Novosti«, ker je kot edina tekmovalka postavila rekord na 50 m za jušnice s časom 32:6. Rekord pa ne bo priznan, ker ni imela predpisane triko.

Včeraj so tekmovali tudi za kajakaško prvenstvo na divjih vodah na proggi od Lesc do Mošenja na Savi. V enojkah je zmagal Vincenc Član Maratona, Zagreb v 43:03, dočim je bil Drovnik (KK Ljubljana), ki je bil najboljši, zaradi ozkega čolna diskvalificiran. V turnih enojkah je zmagal Sablje (KKZ) 40:29, v dvojkah pa ljubljanski par inž. Gaberšek-Mikuž (KKL) 43:17 in v mešanih dvojkah Šlik-Sakač (KKZ) v času 45:54.

## Tudi motorna kolesa kradejo V Ljubljani smo imeli te dni tri tatvine motociklov

Ljubljana, 2. septembra

Nedavno so orožniki polovili tatove, ki so kralji motorna kolesa po Domžalah in Ljubljani. Z ukradenimi motocikli so se vozili po Sloveniji, dokler jih niso v Škofji Loki arretirali in zaprli. Komaj pa so varnostna oblastva spravili pod ključe to tatove, so jih že pričeli posnemati drugi. V Kleparski ulici je nekdo ukradel 4000 din vredno, zeleno pleskanoto kolo znamke »Miele« Francu Bačniku. Bačnik je imel motocikel na dvorišču in mu ga je tudi odpeljal v odsotnosti.

Počar Martin Homar iz Škofje Loke je imel v soboto opravko v Ljubljani. V mestu se je pripeljal z motociklom znamke NSU in se zadral tu tudi ponoči. Z družbo je odšel v neki lokal v Kolodvorskui ulici, motorno kolo pa je pustil zunaj pred hišo. Mimo so hodili ponoči sumljivi ljudje, a Homar ni mislil na to, da bi mu kdo ukradel težko motorno kolo. Ko pa se je namernato odpeljal motorno kolo ne da bi povzro-

V Hranilniški ulici je tam ukradel črno pleskanoto kolo znamke »Pales«, vredno 800 din, Richardu Kokalju.

Na Viču je bilo ukradeno 900 din vredno kolo znamke »Miffa« Josipu Plahutniku iz kleti. Več tatin koles je bilo prijavljeno še danes zjutraj. Tatovi pa so vse načrtevili, da se nekaj pogostosti na Gošpotovski cesti in sploh v bližini velesejma.

## Bela Krajina zopet vabi

Metlika, 2. septembra

Narodi se obravljajo v se ter v sebi in svoji preteklosti isčejo onih življenjskih osnov, na katerih naj varnejše in prirodnejše temelji njihov obstoj in napredek.

Pri nas je s tem pričela Bela Krajina, kjer so se daleč od toka življenja tam za Gorjanci še najbolj pristno in dolgo ohranili naši narodni običaji in igre iz davnine.

Po zapiskih izpred sto let in po študiju primerjalne narodnega obredja ter po občajih, kakor žive še danes, nam bodo preprosti Belokranjci podali del svoje in naše narodne biti.

Ze pred svetovno vojno so nas prav oni zastopali pri sličnih prizetivah doma in na tujem, po vojni pa so že pred leti začeli to storjejem resnje in v zaledjučnih enotah smiselnobranavati in podajati jo vrsto narodnega zaklada. Prej leti so nam pripredili tako slavje v Trivolu, lani pa je bil že prvi tak praznik v Črnomužju.

Letos je na vrsti Metlika. Zaživila bo v svoji davniini, na katero je lahko ponosna. Pridružimo se ji!

Cetrtinska voznina je dovoljena z izkaznicno društvo Bela Krajina (Gradiste 14, tel. 39-31) in K 14. Vozil bo poseben pošepen vlak, od katerega se bo mogče udeležiti več izletov. Vinogradi vabijo. Na prireditvenem prostoru bo naprodaj tudi narodno blago itd. Vse informacije daje društvo Bela Krajina in Putnik.

## Odkritje kraljevega spomenika

### Slavnostna akademija vojnih dobrovoljcev

Po častnim pokroviteljstvom Odbora za postavitev spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Ljubljani bo v proslavo odkritja spomenika v rojstnega dneva Nj. Vel. kralja Petra II. v četrtek 5. septembra ob pol 21 v opernem gledališču slavnostna akademija vojnih dobrovoljcev. Sodelovali bodo vojni dobrovoljci, člani drame in opere, operni orkester. O liku kralja Aleksandra I. bo govoril predsednik Saveza vojnih dobrovoljcev v Beogradu, podpolkovnik, slepi invalid Lujo Lovrič. Režiser akademije prof. O. Šest, vodja pevskih in glasbenih točk kapelin opere A. Neffat. Poseben vabil v začetku odkritja ne bo. Vstopnice, ki bodo v prodaji od 3. septembra naprej pri blagajni opere, naj si vsak čim prej preskrbi.

### Poziv rezervnim podoficirjem Slovenije

Na dan 6. septembra, ko stopa vrhovni poglavjar naše vojske Nj. Vel. kralj Peter II. v letu polnoletnosti, bo v Ljubljani odkritje spomenika Njegovemu očetu, Enemu največjemu borcev in tvorcu današnje Jugoslavije, blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju.

Rezervni podoficirji, ki so igrali v preteklosti, kakor tudi sedanj dobri, veliko in pomembni, tudi včasih tudi težko in nevarno vlogo, združeno v zajetvami in zmorejščih hudičnih prilikah ne zmorejo plačevanja članarine. Vsa ta bremena mora seveda prevzeti društvo, da se pravčasno zberejo pred glavnim kolodvorom. Prosimo, da se možnosti v tem času uporabljajo za vodilno in navodilno reditev.

Zbirališče je določeno pred ljubljanskim glavnim kolodvorom, in to od 8. do 8.30.

Najkasnejše ob tri četrtek na 9. odkorakamo z godbo in zastavami na čelu na slavnostni prostor na Kongresnem trgu. Opaziramo, da se posamezniki ne bodo puščali na slavnostni prostor, temveč samo organizirane skupine, zato priporočamo vsem, ki hočejo odziviti, da se udeležijo v delavskem stanu in mnogi v današnjih hudičnih prilikah ne zmorejo plačevanja članarine. Vsa ta bremena mora seveda prevzeti društvo, da se pravčasno zberejo pred glavnim kolodvorom. Prosimo, da se možnosti v tem času uporabljajo za vodilno in navodilno reditev.

Generalna direkcija smo naprosili za prosto vozino. Morebitna nadaljnja navodila dobre udeležencev iz časopisnih objav in odreditev.

S skupnim odkritjem

Prehrana udeležencev

Vsem udeležencem srečanosti odkritja sporočamo, da je delovni odkritor za spomenika stopil v stik s strokovno organizacijo gostinskih podjetij glede uređitve prehrane na dan odkritja spomenika. Združenje gostilniških podjetij je s posebno okrožnico že opozorilo vsa gostilniška podjetja v Ljubljani, da bodo pripravljena na večji poset Cene bodo normalne, ker bodo gostinska podjetja uvažala načionale in manifestativne značajnosti odkritja, katerega se udeležuje vsi sloji našega naroda.

Organizacija prehrane je povsem prepovedana gostinskim podjetjem, ki bodo kosakemu tudi večjemu navalu. Drugačna načina organizacije prehrane izven gostinskih podjetij je ne.

Društva in organizacije, ki bi si hotela rezervirati prehrano v gotovih lokalih, naj se pogode neposredno z onimi gostinskimi obiski, v katerih žele biti prehrana.

Pričlost za prehrano bo tudi na velesejmu.

Vse udeležence pa tudi naprošamo, da so ob navalu v gostinskih obiskih potrežljivi in strni.

Sporočamo gostinskim obiskom, da je do danes prijavljenih že 12.000 udeležencev. Ocenite po lastnih izkušnjah va

**Angleški velefilm Towerski krvnik**  
Karloff, Basil Rathbone, Barbara O'Neil. — Predstave ob 16., 19. in 21. uri!  
Kinodvorana odprtja od 11. do 12. in od 3. uri dalje.  
Misterij srednjeveške londonske trdnjave. V gl. vlogah: Boris Kino UNION — tel. 22-21

**RUSKI VELEFILM**  
— SENZACIJA LJUBLJANE  
KINOMATICA, nova tel. štev. 22-41. — Ob 16., 19. in 21. uri

# PETER VELIKI

## DNEVNE VESTI

Uvozni in izvozni odbor ukinjen. Te dni bo objavljena uredba o organizaciji in kontroli zunanje trgovine. Prilagoden bo novemu sistemu gospodarskega življenja, ki naj vsebuje gotova načela načrtnega gospodarstva. Vse nadzorstvo nad zunanjo trgovino bo opravljalo ravnateljstvo za zunanjost trgovino. Poenigne tvrdke se sploh ne bodo mogle pojavljati pred ravnateljstvom s prošnjami, da bi dobile uvozno odnosno izvozna dovoljenja. To bo spadalo pod pristojnost prisilnih zdrževalcev uvoznikov in izvoznikov, ti pa pod kontrolo ravnateljstva za zunanjost trgovino. Prisilna zdrženja bodo razdeljevala dovoljenja za svoje člane. Uvoz blaga iz inozemstva bo predviden za tri mesece vnaprej. Svet za zunanjost trgovinsko politiko bo imel vrhovno nadzorstvo nad zunanjost trgovino. Vse kaže, da bo devizni odbor pri Narodni baniki še obstajal, pac pa posta ukinjena uvozni in izvozni odbor.

Konferenca o strovinah tekstilne industrije. Jutri bo v Beogradu konferenca, na kateri se bo obravnavalo vprašanje strovin naše tekstilne industrije. Prisotovali jih bodo zastopniki posvetovanega odbora tekstilnega urada za razdelitev bombažnega predava, inspekcije državnega obrubne, ravnateljstva za zunanjost trgovino, ravnateljstva za državno prehrano, banske oblasti banovine Hrvatske in Centralne industrijske korporacije. Na konferenci se bo proučevalo vprašanje pleskrib naše tekstilne industrije z domaćim bombažem, volno in lanom ter vprašanje proizvodnje umetnih vlaken v naši državi, zlasti pa vprašanje izboljšanja konopije, s katero bi zamenjani bombaž v volno.

Nezaposlenost v naši državi. Po poslovnem osrednjem za posredovanje delila je v juliju iskal delo pri javnih borzah delia 46.956 moških in 9467 žensk, skupaj 56.453. S preostalimi iz junija je znašalo število nezaposlenih 75.511. Dne 1. avgusta je bilo v naši državi nezaposlenih 20.891. Na 100 razpoložljivih mest je odpadlo 1238 prijavljenih nezaposlenih. Podporo je dobito 11.815 nezaposlenih v znesku 2.830.649 din 24 par.

Poraba gume bo se bolj omejena. V petek je bila v trgovinskem ministrstvu konferenca, na kateri se bo obravnavalo vprašanje porabe gume v industrijski proizvodnji. Proučilo se je stanje zalog sirove gume v naši državi in možnost uvoza te sirovine. Ugotovljeno je bilo, da ni mogoče dovoliti proizvodnjo prepovedanih gumijastih izdelkov. Morda bo treba celo raziskati prepoved porabe gume v industriji se na druge predmete, na katere se prejšnja prepoved ni nanašala.

Velika radilska postaja v Zagrebu. V poštrem ministru in na pristojnem mestu v Zagrebu je storjeno vse potrebno, da boli Zagreb novo 120 kilovatno radilsko postajo, ki jo začno graditi v kratkem. To bo najmočnejša radilska postaja na vzhodu v jugoistočni Evropi.

IZ »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravске banovine« št. 70. z dne 31. pr. m. objavlja uredbo o ukrepih za preskrbu prebivalstva in vojske s kruhom, uredbo o izvozu konj, sprememb in dopolnitvi pravilnika za izvrševanje uredbe o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah, pravilnik o cenitvi poginulih in ubitih živali in uničenih predmetov po dolobrah clena 98. zakona o odvračanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni, razvijavljati oddočje o cehanju kruha v dravski banovini in razne objave iz »Službenih novic«.

Edinicam Zvezne kulturnih društev! Predsedstvo je v sporazumu z odborom za postavitev spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Žedenitelju v Ljubljani sklenilo, da bo le onto položilo venec za vse svoje članice. Zastopniki društva, ki so prisluškali svoje udeležbo, razen sokolskih, se zberejo v tajništvu zveze (vhod skozi kavarno), ob koder odidejo na zanje določeni prostor. Vse članice vabimo, da se odkriti na pološtevino udelež.

Rezervni oficirji, rezervne oficirje opozarjam, da so prispevali držveni znaki, ki se dobre v pisarni pododbora, Ljubljana, Kazina II. nadstropje.

Pomanjšanje hrvancev po 10 dinarjev. 31. avgustom so bili iz prometa starci kovanici po 10 dinarjih, katerih je bilo do zadnjega časa še zelo veliko v prometu, novih pa še vedno primanjkuje, tako je nastalo ponekon neprijetno pomanjkanje tega drobiča, ker se upravljeno vsakodobi sprejemati z denarnega prometa vitez novce. Ce ne bo kmalu dovolj novih kovancev v prometu, bodo nastale večje neprilike pri menjavanju denarja.

Reprezentativna razstava tiskarstva v Zagrebu. Zagrebška organizacija Zvezne grafičnih delavcev je privedla v proslavo svoje 70letnice zelo lepo in pregledno urejeno razstavo tiskarstva in sorodnih strojk. Organizacija zagrebških grafičnih delavcev deluje zelo marljivo in v zadnjih 19 letih je razdelila med svoje nezaposlene člane 33.000.000 din podpore.

V Južni Srbiji zapadel sneg. Iz Djevdjelje poročajo, da je postal zadnje dni zelo hladno. Zapahal je tudi mrzel veter. Na planini Kožuh je zapadel v soboto po noči sneg. Tudi z Bitolja in drugih krajev Južne Srbije poročajo, da je zapadel po planinah sneg in tudi po dolinah je že hladno kakor v novembру.

Vremenska napovedi pravi, da bo spremenljivo oblačno, sicer brez bistvenih sprememb. Včeraj je nekoliko deževalo v Sarajevo. Najvišja temperatura je znašala v Splitu in Kumboru 22, v Ljubljani 21.3, v Dubrovniku 21, v Beogradu 20, v Zagrebu in Rabu 19, na Visu 17, v Marijboru in Sarajevu 16. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768.3, temperatura je znašala 12.0.

Smrtna nesreča v Zagrebu. V Vlaški ulici v Zagrebu se je pripetila včeraj po noči smrtna nesreča. Avtotaksi, ki ga je Šofiral Josip Slováček, je precej hitro vozil po mestu. Čeč esto je šel delavec Ilijan Djerek in avtomobil ga je zadel, da je padel na plotnik, kjer je obležal ves pobit. Prepeljal so ga v bolnico, kjer je pa kman izdihl.

## ZDRAVILIŠCE RADIO-THERMA LAŠKO

Uspešno zdravljenje vseh vrst revmatičnih obolenj, gihta, ishiasta, arterioskleroze itd.  
ZNIZANE PAVSALNE CENE!  
Zahtevajte prospekt!

## Iz Celja

— Amater : Olimp 2:1 (2:1). Prva ligaška tekma, ki je bila odigrana v nedeljo v Celju med celjskim Olimpom in Trboveljskim Amaterjem, je privabila na Olimpovo igrišče okrog 700 gledalcev, med njimi 200 navedene uredbe in jih pozovite, da prijavijo brezplačno v 3 dneh, ko stopi uredba v veljavno, oblastu I. stopnje - t. i. mestnemu nogometnemu nadzorstvu v Celju — trinemu nadzorstvu vse svoje zaloge moke. Ustavitev prodaje moke je kaznila.

— c Društvo abonentov drž. trgovskih šol v Celju bo priredilo večerni tečaji za naslednje jezike in strokovne predmete: slovenčina za Slovence, srbohrvaščina in ruskina, francosčina in italijansčina, zatem, nadaljevalni in konverzacijski tečaj, nemščina in angleščina, začetni, nadaljevalni in konverzacijski tečaj, slovenska debata in nemška stenografska, tečaj za dopolnilni izpit za 3. razred trgovske akademije in nauk o reklami-kartotekno knjigovodstvo. Interesenti naj se javijo v podružnici »Jutras« v Kocenovi ulici ali pa ob tornik, četrtek in petek od 18.30 do 20. v državni sobi v Strossmannjeverjevi ulici 3, kjer dobijo nadaljnje informacije.

ke v namenu, doseči morda višje cene, zato strogo kaznivo dejanie s težkimi zakonitimi posledicami. Trgovce, ki prodajajo moko, opozorite na določilo čl. 20 navedene uredbe in jih pozovite, da prijavijo brezplačno v 3 dneh, ko stopi uredba v veljavno, oblastu I. stopnje - t. i. mestnemu nogometnemu nadzorstvu v Celju — trinemu nadzorstvu vse svoje zaloge moke. Ustavitev prodaje moke je kaznila.

— c Društvo abonentov drž. trgovskih šol v Celju bo priredilo večerni tečaji za naslednje jezike in strokovne predmete: slovenčina za Slovence, srbohrvaščina in ruskina, francosčina in italijansčina, zatem, nadaljevalni in konverzacijski tečaj, nemščina in angleščina, začetni, nadaljevalni in konverzacijski tečaj, slovenska debata in nemška stenografska, tečaj za dopolnilni izpit za 3. razred trgovske akademije in nauk o reklami-kartotekno knjigovodstvo. Interesenti naj se javijo v podružnici »Jutras« v Kocenovi ulici ali pa ob tornik, četrtek in petek od 18.30 do 20. v državni sobi v Strossmannjeverjevi ulici 3, kjer dobijo nadaljnje informacije.

## SOKOL

— Stafeta na kraljev rojstni dan. Končane so priprave za veliko sokolsko štafeto na kraljev rojstni dan. Velik umetniški plakat za štafeto je izdelal akademik siljan Maks Kavčič iz Maribora, ko je bil v Beogradu na sokolskem prosvetnem tečaju. Plakat predstavlja Sokola-tečaka s skutliko v roki, v kateri nosi pozdravno poslanico. Za njim je zemljedelci Jugoslavije, na katerem je označena pot stafete. Udeleženci štafete bodo pretekli 3418 km dolgo pot v 202 urah in 18 minutah. Sodelovalo bo 7.000 tekavec ter okrog 500 kolesarjev in motociklistov.

— Sokolsko društvo Ljubljana - Moste bo imelo letosni televodni nastop v nedeljo 8. septembra na letnem televodnišču ob progri deloške železnice v Vođnici. Izkušnja vseh delodavcev se prične pa ob 15. s sodelovanjem godbe 40. pešpotki Triglavskega. Po nastopu velika ljudska zabava. Prireditve močanskega Sokola so vedno močno privlačne. Močani znajo postreči v biežih z raznim mrlzanimi jestivinami in slasčicami po zmerni ceni in dobro kapljico. Bogat srečovol z nad 300 dobitkov bo presenetil marsikaterega srečneža. Za mladino je pripravljen velik plesni oder na prostem. Vabilo naše sokolsko in na predno meščanstvo, da se te prireditve v čim večjem številu udeleži. 8. septembra na svidenje v Mostah! Zdravo!

— Sokolsko društvo St. Vid nad Ljubljano priredi 8. septembra ob pol 8. zvečer na svojem televodnišču akademijo v proslavo kraljevega rojstnega dne. Vabilo vse naše prijatelje, da se slavnosti udeleži. Če bi bilo slabko vreme, bo akademija naslednjo nedeljo, t. j. 15. septembra ob isti uravi.

— Sokol Rogaska Slatina. Žrebanje efektne loterije Sokola Rogaska Slatina je preloženo na prihodnje leto 1941. Tocni dan v bo pravočasno objavljen. 318-n

## MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklici, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

## RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din



## MIZARSKE STROJE

več vrst priznanih pravrskega strojnega znakom »Teichert«, »Festco« itd., kakor tudi kakovosten strojno orodje, skobeljne nože, krožne in gaterske liste naročite najbolj ugodno na velesejmu. Specjalna trgovina DOVŽAN IVAN, Ljubljana, Franciškanska ulica 4, tel. 45-42. 38. L. 1931

## Poslužite se malih oglasov

»Slov. Narodu« ki so najcenejši!

## ZA WEEKEND

ležalne stole, otomane in druge praktične opreme najcenejše pri tapetništvu

## Egon Zakrajšek

L J U B L J A N A Miklošičeva 34 — Telefon 48-70

## POUK

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

## Strojepisni pouk

(desetprstni sistem)

Večerni tečaji, oddelki od 1/4. do 8. in od 1/2 do 9. ure zvečer za začetnike in izvedbance. Tečaji od 1 do 4 meseca. Pouk tudi po diktatu. Novi tečaji se pričnejo 2. septembra. Solinna lajničja. Največja strojepisna s 50 pisalnimi stroji raznih sistemov. Vpisovanje in pričetek pouka 2. septembra. Christofor učni zavod, Domobranska c. 15, tel. 48-43. 1931

## NEMSCINA

začetniški, nadaljevalni in konverzacijski tečaji, dnevni in večerni. Beethovenova 9/I. 2047

## PRODAM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

## UGODEN NAKUP

Iz proste roke se proda vinozgrad z vinsko kletjo, nad kletjo dve sobi, poleg hlev, sadni vrt, travnik in velik kolosek, skupaj 30.000 kv. m. na prijaznem griču 20 minut od postaje Videm-Krško. Vprašati pri Pirc, Zavodnik 12, Leskovec. 2033

## PREMOČ

KOKS - DRVA

audi

## I. POGAČNIK

GOHORICEVA 5 — TEL. 20-59

Postrežba bresljava!

## PITANO PERUTNINO

najcenejne nudi »NIKO«, Št. Vid nad Ljubljano, tel. 749. Stojnica Vodnikov trg. 1935

## KUPIM

### MOTORNO KOLO

novejše type, malo rabljeno, do 200 cm kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na Juvan Ljubo, Zagorje ob Savi. 2034

### OMARO ZA OBLEKO

veliko, dobro ohraneno, kupim. 2045

### KUPIM

tekstilne šaft razbojne za svilo, snovalko in špulkoško 5—10 vreten. Ponudbe na Koželj Salvator, Celje, Zavodna. 2043

## POSEST

Najmanjši znesek 8.— din

Beseda 50 par. Davek posebej.</

# Kaj vse so ustvarili na velesejmu

Kratek izprehod po sejnišču in velesejmevih paviljonih



Razstave pohištva in stanovanjske opreme na Ljubljanskem velesejmu imajo velik sloves. Tudi letos od 31. avgusta do 9. septembra je razstavljeni mnogo pohištva modernih linij in po zmogljivih cenah

Ljubljana, 2. septembra

Letos ima naš velesejem z vremenom sreco. Navadno je za otvoritev deževalo, letos je pa šlo izjemoma brez dežja. Vsejaj je bil za poset velesejma naravnost idealen dan. Zjutraj je bilo precej oblačno in celo nekaj kajipajo dežja, tako da so ostali mnogi ljubljani, ki bi bili sicer odšli na izlete, doma. V Ljubljani pa pridejo ljudje raje, če je vreme lepo. Tako smo videli vsejaj na velesejmu gnečo, da so se ljudje komaj prerivali skozi paviljone. Pri tolilkem navalu je seveda ogled razstavljenega blaga nemogoč. Kdor si hoče ogledati našo letosnjico velesejmem, ki prinaša zopet mnogo zanimivega in zasluži v polni meri splošno pozornost, naj stori to med tednom, ko ne bo tako velikega naleta.

Razpoloženje na velesejmu je bilo že včeraj odično. V vseh strokah so se že sklepale kupci, tako, da lahko že zdaj rečemo, da bo tudi letosnji ljubljanski velesejem v celoti dosegel svoj namen. Posnetike velesejma opozarjam na bazen za Slamičovo restavracijo, kjer lahko love potrvi. Šest din plača, pa ujameti postri, za 12 din imas že dobro večerjo in še ričov bovor.

Škoda, da si ljudje ne morejo ogledati velesejma šele, ko nastaja; nedvomno bi gledeči z drugačimi očmi na velesejmske razstave, a ne z manjšim zanimanjem. Da bi se pa ljudje plazili v paviljoni okrog kupov kaosa, podobnega tistemenu pred stvarjenjem sveta, si ne smemo žeti, odnosno si vsaj ne žele tisti nešteti delave, ki ustvarjajo velesejem, a ostanejo navadno brezim. Njihova pravica je vsej, da so nekaj nerozvini, ko delajo in tudi reporter si ne sme domisljati, da ga bodo sprejeli z odprtimi ročkami. Vendar je človek preveč nestrenpr in ne more pričakovati oficijelne otvoritve. Velesjemske stražnike te gledajo sicer sumljivo, če ne pride z zavihanimi rokavi, ne ustavljajo pa nikogar, če se mu mudi.

## PAVILJONU E TISINA

Kdo bi misil, da bo prihodnji dan že razstava? V paviljonu E je vladala tišina, večina koj je bila popoldne se praznih in redkih ljudem, ki so bili na delu, se ni mudilo. Pohstvena razstava nastane pri nas čez noč, kakor v Ameriki hiša. Mizarji ne pokazujejo svojih izdelkov pred zacetkom razstave. Nekateri so pripeljali pohištvo še danes dopoldne, a vendar je bilo urejeno vse po pravem času. Prav bi bilo, da bi vsi opisovalci mizarjev razstave prišli v paviljon E, ko je že prazen, kajti potem šele bi spredelj, kako zasije ves paviljon v posebnem sijaju ter čaru »zgolj« od navidez tako prozaičnega pohištva.

## IZREDNA PESTROST

V vseh drugih paviljoni je pa bilo včeraj popoldne nenavadno živahnino vrvenje. V paviljonu F so se že dobro kazali obrisi razstavista. Koje so bile po večini že zasedene, bilo je še mnogo dela. Nihče ni mogel preizkusiti razstave monopolskih izdelkov. Urejena je, kakor da so vsako škatlico postavili na svoje mesto po zakonitosti klasične simetrije in zatem rezli skoda sam, da morajo biti v bližini pritrjeni napis, da je v paviljoni prepovedano kajdit... Na desni in levih te razstave je razvrščeno najrazličnejše industrijsko blago, le težke industrije ni, ki zavzema, lahko bi rekli, že svoje častno mesto v paviljonu G. Za sprehod skozi paviljon F in G pokaze, da je letosnji velesejem zelo pest. Polovico paviljona F zavzema — umetnostna razstava. S to razstavo so nas posebno prijetno presenetili, saj je dolgo niso napovedali. Včeraj popoldne jo je trgovce z umetninami Kos, ki je znani po svoji stalni razstavi umetnin v Ljubljani, že lepo uredil. Na njih je zbrano lepo šte-

Daniel Lesueur

# Krinka ljubezni

179

— Bože moj! — je vzkljniknil grofica prestrašeno.  
— Tam se je torej bil boj.

— Uganili ste mati. In veste kaj je sledilo? Bil sem premagal. Bil sem ranjen. Da ni bilo mojih vdanij Indijancev, bi svojega sina ne bili več imeli. Tisti, ki niso bili ubiti ali ranjeni, so me odnesli. Onesvetil sem se. Toda potem sem zvedel od njih, da si Gael ni upal zasledovati me, ker se jih je bil. Čemu bi bil tvegal svoje življenje. Bil je gošpodar položaja. Lahko je mirno izpolnil svoje poslanstvo.

— In tako — je kriknila grofica, — je mogel ta lopov nemoteno oskrnuti grob, v katerem je počival...

Oblomknili je, ker se je bila sama ustraila krika, ki ji je silil iz srca.

Menih, ki je poznal to srce, jo je ošnil z dolgim pogledom.

— Bože moj! — je vzkljniknil grofica prestrašeno.

— Tam se je torej bil boj.

— Uganili ste mati. In veste kaj je sledilo? Bil sem premagal. Bil sem ranjen. Da ni bilo mojih vdanij Indijancev, bi svojega sina ne bili več imeli. Tisti, ki niso bili ubiti ali ranjeni, so me odnesli. Onesvetil sem se. Toda potem sem zvedel od njih, da si Gael ni upal zasledovati me, ker se jih je bil. Čemu bi bil tvegal svoje življenje. Bil je gošpodar položaja. Lahko je mirno izpolnil svoje poslanstvo.

— In tako — je kriknila grofica, — je mogel ta lopov nemoteno oskrnuti grob, v katerem je počival...

Oblomknili je, ker se je bila sama ustraila krika, ki ji je silil iz srca.

Menih, ki je poznal to srce, jo je ošnil z dolgim pogledom.

— Bože moj! — je vzkljniknil grofica prestrašeno.

— Tam se je torej bil boj.

— Uganili ste mati. In veste kaj je sledilo? Bil sem premagal. Bil sem ranjen. Da ni bilo mojih vdanij Indijancev, bi svojega sina ne bili več imeli. Tisti, ki niso bili ubiti ali ranjeni, so me odnesli. Onesvetil sem se. Toda potem sem zvedel od njih, da si Gael ni upal zasledovati me, ker se jih je bil. Čemu bi bil tvegal svoje življenje. Bil je gošpodar položaja. Lahko je mirno izpolnil svoje poslanstvo.

— In tako — je kriknila grofica, — je mogel ta lopov nemoteno oskrnuti grob, v katerem je počival...

Oblomknili je, ker se je bila sama ustraila krika, ki ji je silil iz srca.

Menih, ki je poznal to srce, jo je ošnil z dolgim pogledom.

— Bože moj! — je vzkljniknil grofica prestrašeno.

— Tam se je torej bil boj.

— Uganili ste mati. In veste kaj je sledilo? Bil sem premagal. Bil sem ranjen. Da ni bilo mojih vdanij Indijancev, bi svojega sina ne bili več imeli. Tisti, ki niso bili ubiti ali ranjeni, so me odnesli. Onesvetil sem se. Toda potem sem zvedel od njih, da si Gael ni upal zasledovati me, ker se jih je bil. Čemu bi bil tvegal svoje življenje. Bil je gošpodar položaja. Lahko je mirno izpolnil svoje poslanstvo.

— In tako — je kriknila grofica, — je mogel ta lopov nemoteno oskrnuti grob, v katerem je počival...

Oblomknili je, ker se je bila sama ustraila krika, ki ji je silil iz srca.

Menih, ki je poznal to srce, jo je ošnil z dolgim pogledom.

— Bože moj! — je vzkljniknil grofica prestrašeno.

— Tam se je torej bil boj.

— Uganili ste mati. In veste kaj je sledilo? Bil sem premagal. Bil sem ranjen. Da ni bilo mojih vdanij Indijancev, bi svojega sina ne bili več imeli. Tisti, ki niso bili ubiti ali ranjeni, so me odnesli. Onesvetil sem se. Toda potem sem zvedel od njih, da si Gael ni upal zasledovati me, ker se jih je bil. Čemu bi bil tvegal svoje življenje. Bil je gošpodar položaja. Lahko je mirno izpolnil svoje poslanstvo.

— In tako — je kriknila grofica, — je mogel ta lopov nemoteno oskrnuti grob, v katerem je počival...

Oblomknili je, ker se je bila sama ustraila krika, ki ji je silil iz srca.

Menih, ki je poznal to srce, jo je ošnil z dolgim pogledom.

— Bože moj! — je vzkljniknil grofica prestrašeno.

— Tam se je torej bil boj.

— Uganili ste mati. In veste kaj je sledilo? Bil sem premagal. Bil sem ranjen. Da ni bilo mojih vdanij Indijancev, bi svojega sina ne bili več imeli. Tisti, ki niso bili ubiti ali ranjeni, so me odnesli. Onesvetil sem se. Toda potem sem zvedel od njih, da si Gael ni upal zasledovati me, ker se jih je bil. Čemu bi bil tvegal svoje življenje. Bil je gošpodar položaja. Lahko je mirno izpolnil svoje poslanstvo.

— In tako — je kriknila grofica, — je mogel ta lopov nemoteno oskrnuti grob, v katerem je počival...

Oblomknili je, ker se je bila sama ustraila krika, ki ji je silil iz srca.

Menih, ki je poznal to srce, jo je ošnil z dolgim pogledom.

— Bože moj! — je vzkljniknil grofica prestrašeno.

— Tam se je torej bil boj.

— Uganili ste mati. In veste kaj je sledilo? Bil sem premagal. Bil sem ranjen. Da ni bilo mojih vdanij Indijancev, bi svojega sina ne bili več imeli. Tisti, ki niso bili ubiti ali ranjeni, so me odnesli. Onesvetil sem se. Toda potem sem zvedel od njih, da si Gael ni upal zasledovati me, ker se jih je bil. Čemu bi bil tvegal svoje življenje. Bil je gošpodar položaja. Lahko je mirno izpolnil svoje poslanstvo.

— In tako — je kriknila grofica, — je mogel ta lopov nemoteno oskrnuti grob, v katerem je počival...

Oblomknili je, ker se je bila sama ustraila krika, ki ji je silil iz srca.

Menih, ki je poznal to srce, jo je ošnil z dolgim pogledom.

— Bože moj! — je vzkljniknil grofica prestrašeno.

— Tam se je torej bil boj.

— Uganili ste mati. In veste kaj je sledilo? Bil sem premagal. Bil sem ranjen. Da ni bilo mojih vdanij Indijancev, bi svojega sina ne bili več imeli. Tisti, ki niso bili ubiti ali ranjeni, so me odnesli. Onesvetil sem se. Toda potem sem zvedel od njih, da si Gael ni upal zasledovati me, ker se jih je bil. Čemu bi bil tvegal svoje življenje. Bil je gošpodar položaja. Lahko je mirno izpolnil svoje poslanstvo.

— In tako — je kriknila grofica, — je mogel ta lopov nemoteno oskrnuti grob, v katerem je počival...

Oblomknili je, ker se je bila sama ustraila krika, ki ji je silil iz srca.

Menih, ki je poznal to srce, jo je ošnil z dolgim pogledom.

— Bože moj! — je vzkljniknil grofica prestrašeno.

— Tam se je torej bil boj.

— Uganili ste mati. In veste kaj je sledilo? Bil sem premagal. Bil sem ranjen. Da ni bilo mojih vdanij Indijancev, bi svojega sina ne bili več imeli. Tisti, ki niso bili ubiti ali ranjeni, so me odnesli. Onesvetil sem se. Toda potem sem zvedel od njih, da si Gael ni upal zasledovati me, ker se jih je bil. Čemu bi bil tvegal svoje življenje. Bil je gošpodar položaja. Lahko je mirno izpolnil svoje poslanstvo.

— In tako — je kriknila grofica, — je mogel ta lopov nemoteno oskrnuti grob, v katerem je počival...

Oblomknili je, ker se je bila sama ustraila krika, ki ji je silil iz srca.

Menih, ki je poznal to srce, jo je ošnil z dolgim pogledom.

— Bože moj! — je vzkljniknil grofica prestrašeno.

— Tam se je torej bil boj.

— Uganili ste mati. In veste kaj je sledilo? Bil sem premagal. Bil sem ranjen. Da ni bilo mojih vdanij Indijancev, bi svojega sina ne bili več imeli. Tisti, ki niso bili ubiti ali ranjeni, so me odnesli. Onesvetil sem se. Toda potem sem zvedel od njih, da si Gael ni upal zasledovati me, ker se jih je bil. Čemu bi bil tvegal svoje življenje. Bil je gošpodar položaja. Lahko je mirno izpolnil svoje poslanstvo.

— In tako — je kriknila grofica, — je mogel ta lopov nemoteno oskrnuti grob, v katerem je počival...

Oblomknili je, ker se je bila sama ustraila krika, ki ji je silil iz srca.

Menih, ki je poznal to srce, jo je ošnil z dolgim pogledom.

— Bože moj! — je vzkljniknil grofica prestrašeno.

— Tam se je torej bil boj.

— Uganili ste mati. In veste kaj je sledilo? Bil sem premagal. Bil sem ranjen. Da ni bilo mojih vdanij Indijancev, bi svojega sina ne bili več imeli. Tisti, ki niso bili ubiti ali ranjeni, so me odnesli. Onesvetil sem se. Toda potem sem zvedel od njih, da si Gael ni upal zasledovati me, ker se jih je bil. Čemu bi bil tvegal svoje življenje. Bil je gošpodar položaja. Lahko je mirno izpolnil svoje poslanstvo.

— In tako — je kriknila grofica, — je mogel ta lopov nemoteno oskrnuti grob, v katerem je počival...

Oblomknili je, ker se je bila sama ustraila krika, ki ji je silil iz srca.

Menih, ki je poznal to srce, jo je ošnil z dolgim pogledom.

— Bože moj! — je vzkljniknil grofica prestrašeno.

— Tam se je torej bil boj.

— Uganili ste mati. In veste kaj je sledilo? Bil sem premagal. Bil sem ranjen. Da ni bilo mojih vdanij Indijancev, bi svojega sina ne bili več imeli. Tisti, ki niso bili ubiti ali ranjeni, so me odnesli. Onesvetil sem se. Toda potem sem zvedel od njih, da si Gael ni upal zasledovati me, ker se jih je bil. Čemu bi bil tvegal svoje življenje. Bil je gošpodar položaja. Lahko je mirno izpolnil svoje poslanstvo.

— In tako — je kriknila grofica, — je mogel ta lopov nemoteno oskrnuti grob, v katerem je počival...

# Dom mariborskih železničarjev

Včeraj je bil svečano blagoslovljen in otворjen železničarski zadružni dom

Maribor, 1. septembra.

Danes dopoldne je bila ponosna stavba v Cafovi ulici 5, ki jo je gradila Nabavljala zadružna uslužbenec državnih železnic v Mariboru na svečan način izročena svojemu namenu. Velika, reprezentanca stavba bo služila kot zadružni dom naših vrlih železničarjev. V domu so velike, svetle prodajalne, in sicer v pritličju in prvem nadstropju ter restavracijski prostori, medtem ko so v ostalih nadstropjih lepa in udobna stanovanja, ki so opremljena z vsemi pritlikinimi sodobnih stanovanj. Z otvoritvijo tega zadružnega doma, ki ga je gradila stavbna tvrdka Mavrič iz Ljubljane po načrtih inž. arh. Dronenika iz Maribora, se zaključuje zopet eno velikih del Nabavljala zadružne uslužbenec državnih železnic v korist ustanove in njenih članov ter železničarjev v splošnem. Z otvoritvijo zadružnega doma naših želez-

ničarjev so uresničene tudi dolgoletne želje železničarjev zadružnikov v Mariboru.

K današnji slavnosti so se zbrali v velikem številu železničarji brez razlike, prisli so pa tudi zastopniki državnih, samoupravnih in vojaških oblasti ter delegati vseh železničarskih ustanov, društev in organizacij. Slovesnost svečane otvoritve se je pričela ob 8.30 pred zgradbo, kjer je zbrane goste in zadružarje prisrno pozdravil predsednik Nabavljale zadruge uslužbenec državnih železnic v Ljubljani dr. Kibelj, ki je že posebno pozdravil skofa dr. Tomaziča, sreško načelnika dr. Šiško in Elettu, garnizionarja podpolkovnika Mašala, predstojnika mestne policije Kosa, podčupana Žebota, zastopnika ljubljanske železničarske direkcije g. Hojsa, delegata Zvezde Nabavljala zadruge v Beogradu g. Ivana Deržila ter posamezne zastopnike in delegate železničarskih organizacij, ki so

prišli danes v Maribor iz vse dravske banovine.

Zatem je izvršil cerkevne obrede blagoslovite škof dr. Tomazič, ki je nato zadrugi čestital k tako lepemu uspehu. Za njim je spregovoril g. Ivan Deržil, ki je v svojem govoru poučarji koristi zadružne zlasti zlasti v današnji težavi dobi ter pozval navzoče železničarje k še tesnejši povezanosti. V imenu nabavljalske podružnice Nabavljala zadružne železničarje sprengovoril njen predsednik g. Artič, ki je pozdravil borbe in težave uprave za zidavo železničarskega doma v Mariboru. Zahvalil se je vsem, ki so gradnjo omogočili, zlasti Zvezdi nabavljalske zadruge v Beogradu in Podpornemu društvu železničarskih uslužbenec v Mariboru. Napisel je še spregovoril v imenu mestne občine nabavljalske podžupan g. Žebot, nakar so si vabljeni gostje in zadružarji ogledali posamezne prostore v zadružnem domu.

## Kolesarska dirka SK Železničarja je dosegla lep uspeh. — Zmagal je Ljubljjančan Albin Bizilj

Maribor, 2. septembra

V nedeljo dne 1. septembra 1940 je priredil SK Železničar medklubsko kolesarsko dirko na proggi Maribor—Marenberg in obratno. Proga je merila 80 km, je bila zelo težka, malone že gorskoga značaja. Na startu se je javilo 15 dirkačev in sicer 10 Mariborčanov, 4 Ljubljancani in 1 Slovenjgrščan.

Na tej dirki je sodelovala vsa slovenska kolesarska elita, z izjemo onih, ki so na dirkah okoli Srbije.

Točno ob 8. uri je tehnik vodja dirke g. Glavič dal znak starta. V strnjeni skupini so vozili dirkači do Fale, kjer so se že odigrali favoriti, med njimi Gregorič, Biljžil, Kosi, Sodec, Grmek, Rozman in Korenini. Ta skupina je v izmeničenem vodstvu vozila do km kamna 30 kljub težkih prog, s povprečno hitrostjo 40 km na uro. Tu je imel eden od favoritorov in sicer Grmek, težek defekt na kolesu in radi tega modno zaostal. Na obratni točki v Marenbergu je omenjeni skupina še vedno vozila skupaj. Na povratni proggi se je vrnila ostra horba za vodstvo. Brzina se je stopnjivala in prva žrtve te brzine je bil Sodec, ki je zaostal, brčas radi pomanjkljivega treninga. Grmek ga kmalu dohitil ter skupno lovila glavno skupino. Pri Ož-

baltu pride do malega karambola glavne skupine, kjer pada Rozman, Kosi in Korenini. Korenini in Gregorič izrabita prilik v tej zmedri in pobegneti cca 500 m pred ostalimi. Tako so vozili skoraj do cilja. Tuk pri ciljem uide še Biljžil Gregoriču in privozi burno pozdravljeno kot prvi na cilj. Za njim Gregorič in ostali.

Tehnični rezultati so sledeli: 1. Biljžil Albin (Ljubljiančan) 2:38.10; 2. Gregorič Janko (Slovenjgradeč) 2:38.31; 3. Kosi Slavko (Edinstven Lj.) 2:42.06; 4. Rozman Oskar (Edelweiss) 2:42.06 1/2; 5. Grmek Anton (Železničar) 2:42.06 1/2; 6. Korenini Franc (Edin. Lj.) 2:43.38; 7. Sodec Karol (Maraton) 2:43.39; 8. Finkes Rudolf (Edelweiss) 3:06.12.

Dirka je potekla v najlepšem redu in brez večjih nezgod. Bila je v rokati preizkušenih funkcionalijev: Glavič, Podpečan, Grošelj, Kehrl, Šapec, Hausmaninger, Lešnik, Jenko in Strucel.

Na cilju se je zbrala velika množica priateljev kolesarskega sporta, ki je sicer v zadnjem času v dekadenci radi splošnih razmer, vendar pa upamo, da bo se več takih dirk privedlo ta sport na višino, na kateri dirk privelo za vozerjanje, a zraven ima še tovarisko na kolesu, kar tudi ni dovoljeno. — Resnejš je slučaj iz Zagorskove. Tu se zverč iz Maribora na svetjem motorju pripelje Pavša Jakob, sodarski mojster v Sl. Bistrici. Na krizišu državne v banovinovski ceste v Framu zapazi pred seboj žensko, ki gre preko ceste, nosi pri sebi neko posodo. Kar sta oba — na tleh. On se je le malo pobil, a ženska — 58letna Kersič Alojzija, delavka v Framu toži o zlonu desne roke in se nahaja v bolnici. Ona trdi, da ni slišala znamenja in da ni videla luči na motorju, šla pa je preko ceste, ker se hiša nahaja na eni, a svinski hlev na drugi strani in tu sem je nesla prasičem kromo. Za dokončno razrešitev tega primera je otoč stanicu Rače pričevali vse potrebne podatke.

— Vlomlje v gospodino denarja ni nasel. V noči od 28. na 29. pr. m. je bilo v gospodino Štefanciku Ane v Slovenskem Gradcu vlomljeno. In sicer skozi okno, klub te-

leg pijančevanja tudi nedostojno vedenje. Zgledu šoštanja je te dni med drugim sledila tudi stanicica Rače. Tu je Fric Pogorevc, ki bi moral biti s svojimi 30 leti že paneman, na travniku oposaval ženske z izrazom, ki jih ne moremo ponoviti, sa pa tem večje obsoede vredni, ker jih je storil v pričo nedovoljne mladine, da, še celo napravil ženi, ki je že mati dveh sinov duhovnikov v Rajhenburgu. Fric svoje nedostojno obnašanje sicer priznava, izgovarja pa se na pijanost.

— Zaščita javne ceste varnosti. Tudi na tem polju varuh javnega reda na določeni strožje postopajo kakor se opaža v mestu, kjer je to pri premelan številu vagonov in pri rapidno naraščajočem prometu skor nemogoče. Gre za skrb omejitve nesred na cesti posebno vsled raznini vozil. Na primer, pelje potniški avto skozi zg. Cmurek z nedopustno brzino in brez predpisanih znakov. — Ali pa: na zelo prometni cesti se mesarski vajenec iz Maribora privošči izlet z dvokolesom ampak brez uradnega dovoljila za vozerjanje, a zraven ima še tovarisko na kolesu, kar tudi ni dovoljeno. — Resnejš je slučaj iz Zagorskove. Tu se zverč iz Maribora na svetjem motorju pripelje Pavša Jakob, sodarski mojster v Sl. Bistrici. Na krizišu državne v banovinovski ceste v Framu zapazi pred seboj žensko, ki gre preko ceste, nosi pri sebi neko posodo. Kar sta oba — na tleh. On se je le malo pobil, a ženska — 58letna Kersič Alojzija, delavka v Framu toži o zlonu desne roke in se nahaja v bolnici. Ona trdi, da ni slišala znamenja in da ni videla luči na motorju, šla pa je preko ceste, ker se hiša nahaja na eni, a svinski hlev na drugi strani in tu sem je nesla prasičem kromo. Za dokončno razrešitev tega primera je otoč stanicu Rače pričevali vse potrebne podatke.

— Vlomlje v gospodino denarja ni nasel.

V noči od 28. na 29. pr. m. je bilo v gospodino Štefanciku Ane v Slovenskem Gradcu vlomljeno. In sicer skozi okno, klub te-

leg pijančevanja tudi nedostojno vedenje. Zgledu šoštanja je te dni med drugim sledila tudi stanicica Rače. Tu je Fric Pogorevc, ki bi moral biti s svojimi 30 leti že paneman, na travniku oposaval ženske z izrazom, ki jih ne moremo ponoviti, sa pa tem večje obsoede vredni, ker jih je storil v pričo nedovoljne mladine, da, še celo napravil ženi, ki je že mati dveh sinov duhovnikov v Rajhenburgu. Fric svoje nedostojno obnašanje sicer priznava, izgovarja pa se na pijanost.

— Zaščita javne ceste varnosti. Tudi na tem polju varuh javnega reda na določeni strožje postopajo kakor se opaža v mestu, kjer je to pri premelan številu vagonov in pri rapidno naraščajočem prometu skor nemogoče. Gre za skrb omejitve nesred na cesti posebno vsled raznini vozil. Na primer, pelje potniški avto skozi zg. Cmurek z nedopustno brzino in brez predpisanih znakov. — Ali pa: na zelo prometni cesti se mesarski vajenec iz Maribora privošči izlet z dvokolesom ampak brez uradnega dovoljila za vozerjanje, a zraven ima še tovarisko na kolesu, kar tudi ni dovoljeno. — Resnejš je slučaj iz Zagorskove. Tu se zverč iz Maribora na svetjem motorju pripelje Pavša Jakob, sodarski mojster v Sl. Bistrici. Na krizišu državne v banovinovski ceste v Framu zapazi pred seboj žensko, ki gre preko ceste, nosi pri sebi neko posodo. Kar sta oba — na tleh. On se je le malo pobil, a ženska — 58letna Kersič Alojzija, delavka v Framu toži o zlonu desne roke in se nahaja v bolnici. Ona trdi, da ni slišala znamenja in da ni videla luči na motorju, šla pa je preko ceste, ker se hiša nahaja na eni, a svinski hlev na drugi strani in tu sem je nesla prasičem kromo. Za dokončno razrešitev tega primera je otoč stanicu Rače pričevali vse potrebne podatke.

— Vlomlje v gospodino denarja ni nasel.

V noči od 28. na 29. pr. m. je bilo v gospodino Štefanciku Ane v Slovenskem Gradcu vlomljeno. In sicer skozi okno, klub te-

leg pijančevanja tudi nedostojno vedenje. Zgledu šoštanja je te dni med drugim sledila tudi stanicica Rače. Tu je Fric Pogorevc, ki bi moral biti s svojimi 30 leti že paneman, na travniku oposaval ženske z izrazom, ki jih ne moremo ponoviti, sa pa tem večje obsoede vredni, ker jih je storil v pričo nedovoljne mladine, da, še celo napravil ženi, ki je že mati dveh sinov duhovnikov v Rajhenburgu. Fric svoje nedostojno obnašanje sicer priznava, izgovarja pa se na pijanost.

— Zaščita javne ceste varnosti. Tudi na tem polju varuh javnega reda na določeni strožje postopajo kakor se opaža v mestu, kjer je to pri premelan številu vagonov in pri rapidno naraščajočem prometu skor nemogoče. Gre za skrb omejitve nesred na cesti posebno vsled raznini vozil. Na primer, pelje potniški avto skozi zg. Cmurek z nedopustno brzino in brez predpisanih znakov. — Ali pa: na zelo prometni cesti se mesarski vajenec iz Maribora privošči izlet z dvokolesom ampak brez uradnega dovoljila za vozerjanje, a zraven ima še tovarisko na kolesu, kar tudi ni dovoljeno. — Resnejš je slučaj iz Zagorskove. Tu se zverč iz Maribora na svetjem motorju pripelje Pavša Jakob, sodarski mojster v Sl. Bistrici. Na krizišu državne v banovinovski ceste v Framu zapazi pred seboj žensko, ki gre preko ceste, nosi pri sebi neko posodo. Kar sta oba — na tleh. On se je le malo pobil, a ženska — 58letna Kersič Alojzija, delavka v Framu toži o zlonu desne roke in se nahaja v bolnici. Ona trdi, da ni slišala znamenja in da ni videla luči na motorju, šla pa je preko ceste, ker se hiša nahaja na eni, a svinski hlev na drugi strani in tu sem je nesla prasičem kromo. Za dokončno razrešitev tega primera je otoč stanicu Rače pričevali vse potrebne podatke.

— Vlomlje v gospodino denarja ni nasel.

V noči od 28. na 29. pr. m. je bilo v gospodino Štefanciku Ane v Slovenskem Gradcu vlomljeno. In sicer skozi okno, klub te-

leg pijančevanja tudi nedostojno vedenje. Zgledu šoštanja je te dni med drugim sledila tudi stanicica Rače. Tu je Fric Pogorevc, ki bi moral biti s svojimi 30 leti že paneman, na travniku oposaval ženske z izrazom, ki jih ne moremo ponoviti, sa pa tem večje obsoede vredni, ker jih je storil v pričo nedovoljne mladine, da, še celo napravil ženi, ki je že mati dveh sinov duhovnikov v Rajhenburgu. Fric svoje nedostojno obnašanje sicer priznava, izgovarja pa se na pijanost.

— Zaščita javne ceste varnosti. Tudi na tem polju varuh javnega reda na določeni strožje postopajo kakor se opaža v mestu, kjer je to pri premelan številu vagonov in pri rapidno naraščajočem prometu skor nemogoče. Gre za skrb omejitve nesred na cesti posebno vsled raznini vozil. Na primer, pelje potniški avto skozi zg. Cmurek z nedopustno brzino in brez predpisanih znakov. — Ali pa: na zelo prometni cesti se mesarski vajenec iz Maribora privošči izlet z dvokolesom ampak brez uradnega dovoljila za vozerjanje, a zraven ima še tovarisko na kolesu, kar tudi ni dovoljeno. — Resnejš je slučaj iz Zagorskove. Tu se zverč iz Maribora na svetjem motorju pripelje Pavša Jakob, sodarski mojster v Sl. Bistrici. Na krizišu državne v banovinovski ceste v Framu zapazi pred seboj žensko, ki gre preko ceste, nosi pri sebi neko posodo. Kar sta oba — na tleh. On se je le malo pobil, a ženska — 58letna Kersič Alojzija, delavka v Framu toži o zlonu desne roke in se nahaja v bolnici. Ona trdi, da ni slišala znamenja in da ni videla luči na motorju, šla pa je preko ceste, ker se hiša nahaja na eni, a svinski hlev na drugi strani in tu sem je nesla prasičem kromo. Za dokončno razrešitev tega primera je otoč stanicu Rače pričevali vse potrebne podatke.

— Vlomlje v gospodino denarja ni nasel.

V noči od 28. na 29. pr. m. je bilo v gospodino Štefanciku Ane v Slovenskem Gradcu vlomljeno. In sicer skozi okno, klub te-

leg pijančevanja tudi nedostojno vedenje. Zgledu šoštanja je te dni med drugim sledila tudi stanicica Rače. Tu je Fric Pogorevc, ki bi moral biti s svojimi 30 leti že paneman, na travniku oposaval ženske z izrazom, ki jih ne moremo ponoviti, sa pa tem večje obsoede vredni, ker jih je storil v pričo nedovoljne mladine, da, še celo napravil ženi, ki je že mati dveh sinov duhovnikov v Rajhenburgu. Fric svoje nedostojno obnašanje sicer priznava, izgovarja pa se na pijanost.

— Zaščita javne ceste varnosti. Tudi na tem polju varuh javnega reda na določeni strožje postopajo kakor se opaža v mestu, kjer je to pri premelan številu vagonov in pri rapidno naraščajočem prometu skor nemogoče. Gre za skrb omejitve nesred na cesti posebno vsled raznini vozil. Na primer, pelje potniški avto skozi zg. Cmurek z nedopustno brzino in brez predpisanih znakov. — Ali pa: na zelo prometni cesti se mesarski vajenec iz Maribora privošči izlet z dvokolesom ampak brez uradnega dovoljila za vozerjanje, a zraven ima še tovarisko na kolesu, kar tudi ni dovoljeno. — Resnejš je slučaj iz Zagorskove. Tu se zverč iz Maribora na svetjem motorju pripelje Pavša Jakob, sodarski mojster v Sl. Bistrici. Na krizišu državne v banovinovski ceste v Framu zapazi pred seboj žensko, ki gre preko ceste, nosi pri sebi neko posodo. Kar sta oba — na tleh. On se je le malo pobil, a ženska — 58letna Kersič Alojzija, delavka v Framu toži o zlonu desne roke in se nahaja v bolnici. Ona trdi, da ni slišala znamenja in da ni videla luči na motorju, šla pa je preko ceste, ker se hiša nahaja na eni, a svinski hlev na drugi strani in tu sem je nesla prasičem kromo. Za dokončno razrešitev tega primera je otoč stanicu Rače pričevali vse potrebne podatke.

— Vlomlje v gospodino denarja ni nasel.

V noči od 28. na 29. pr. m. je bilo v gospodino Štefanciku Ane v Slovenskem Gradcu vlomljeno. In sicer skozi okno, klub te-

leg pijančevanja tudi nedostojno vedenje. Zgledu šoštanja je te dni med drugim sledila tudi stanicica Rače. Tu je Fric Pogorevc, ki bi moral biti s svojimi 30 leti že paneman, na travniku oposaval ženske z izrazom, ki jih ne moremo ponoviti, sa pa tem večje obsoede vredni, ker jih je storil v pričo nedovoljne mladine, da, še celo napravil ženi, ki je že mati dveh sinov duhovnikov v Rajhenburgu. Fric svoje nedostojno obnašanje sicer pr

# Kaj vse so ustvarili na velesejmu

Kratek izprehod po sejmišču in velesejmskih paviljonih



Bazstave pohištva in stanovanjske opreme na Ljubljanskem velesejmu imajo velik sloves. Tudi letos od 31. avgusta do 9. septembra je razstavljeno mnogo pohištva modernih linij in po zmogljivih cenah

Ljubljana, 2. septembra

Letos ima naš velesejem z vremenom srečo. Navadno je za otvoritev dejevalo, letos je pa šlo izjemoma brez dežja. Včeraj je bil za poset velesejma naravnost idealen dan. Zjutraj je bilo precej oblačno in celo nekaj kapljic dežja, tako da so ostali mnogi ljubljaničani, ki bi bili sicer odšli na izlete, doma. V Ljubljano pa pridejo ljudje raje, če je vreme lepo. Tako smo videli včeraj na velesejmu gnečo, da so se ljudje komaj preračili skozi paviljone. Pri tolkitem navalu je seveda ogled razstavljenega blaga nemogoč. Kdor si hoče ogledati našo letosnjo velesejem, ki prinaša zopet mnogo zanimivega, in zasluži v polni meri splošno pozornost, naj stori to med tednom, ko ne bo takoj velikega naleta.

Razpoloženje na velesejmu je bilo že včeraj odlično. V vseh strokah so se že sklepale kupce, tako da lahko že zdaj rečemo, da bo tudi letosnji ljubljanski velesejem v celoti dosegel svoj namen. Poštenke velesejma opozarjam na bazen za Slamičeve restavracije, kjer lahko love postrvi. Sest dne pliča, pa ujamče postri, za 12 din imaš že dobro večerjo in še ribov povrhu.

Škoda, da si ljudje ne morejo ogledati velesejma šele, ko nastaja; nedvomno bi gledali z drugačnimi očmi na velesejmske razstave, a ne z manjšim zanimanjem. Da bi se pa ljudje plazili v paviljoni okrog kupov kaosa, podobnega tistem predstavljencem sveta, si ne smemo zeleti, odnosno si vsaj ne žele tisti nešteči delavci, ki ustvarjajo velesejem, a ostanejo navadno brezimni. Njihova pravica je vsaj, da so nekoliko nivojni, ko delajo in tudi reporteri si ne sme domisljati, da ga bodo sprejeli z odprtimi rokami. Vendar je človek preveč nestren in ne more pritakovati oficijelne otvoritve. Velesejmski stražniki te gledajo sicer sumljivo, če ne prideš z avtihanimi rokavki, ne ustavljajo pa nikogar, če se mu mudi.

## V PAVILJONU E TISINA

Kdo bi mislil, da bo prihodnjem dan že razstava! V paviljonu E je vladala tišina, vedina koj je bila popoldne še prazna in redikim ljudem, ki so bili na delu, se ni mudilo. Pohištvena razstava nastane pri nas čez noč, kakor v Ameriki hiša. Mizarji ne pokajo svojih izdelkov pred zacetkom razstave. Nekateri so pripravili pohištvo šele danes popoldne, a vendor je bilo urejeno vse ob pravem času. Prav bi bilo, da bi vsi opisovalci mizarške razstave prisli v paviljon E, ko je že prazen, kajti potem šele bi sprevideli, kako zasije ves paviljon v posebnem sijaju ter čaru »zgolj na navidez tako prozaičnega pohištva.

## IZREDNA PESTROST

V vseh drugih paviljoni je pa bilo včeraj popoldne nenavadno živahno vrvenje. V paviljonu F so se že dobro kazali obrisi razstavista. Koje so bile po večini že zasedene, a bilo je že mnogo dela. Nihče ni mogel prezreti razstave monopolskih izdelkov. Urejena je, kakor da so vsako Skatalco postavili na svoje mesto po zakonih klasične simetrije in zlatem rezu, skoda samo, da morajo biti v bližini pritrjeni napis, da je v paviljonih prepovedano krediti... Na desni in levih ter razstave je razvrščeno najrazličnejše industrijsko blago, le težke industrije ni, ki zavzema, lahko bi rekli, že svoj častno mesto v paviljonu G. Že sprehod skozi paviljon F in G pokaže, da je letosnji velesejem zelo pest. Polovico paviljona F zavzema umetnostna razstava. S to razstavo so nas posebno prijetno presenetili, saj je dolgo niso napovedali. Včeraj popoldne jo je trgovec z umetnimi Kos, ki je znani po svoji stalni razstavi umetnin v Ljubljani, že lepo urenil. Na njih je zbrano lepo ste-

vilo umetnih 22 umetnikov, kiparjev in slikarjev.

Na letosnji razstavi res ne boste nič pogrešali. Razstavljeno je vse, od umetnin, pohištva, izdelkov težke industrije — jeseniških železarn — do pletenih, radijskih aparatorov in avtomobilov ter motociklov. Razstava motornih vozil sicer ni obsežna, a je vendor lepo zaokrožena.

V teh časih marsikdo gleda z drugačnimi očmi na industrijske izdelke, ko dan za dnevnega čita na pomenu sirovin in ko so se ljudje začeli nekoliko bolj zavedati, kako velikega pomena je industrija za državo. Zato se bo najbrž vsak z večjim zanimanjem ustavil pri lepo urejeni razstavi železarskih izdelkov. Cudili se boste, kaj vse izdelujejo pri nas.

## TRGOVINA IN ESTETIKA

Včasih so nekateri mislili, da ni mogoče združiti trgovine in estetike. Kako posebno lepo se nam zdi razstavljeno blago, če je okvir razstave tudi prijeten, boste lahko presodili v paviljonu M. Tako okusne ureditve še nismo dosegli videti na naših razstavah. Približno polovica paviljona je oddelek zase, z drapiranimi stropom in »roglastimi svetilkami, v steni se pa vrste enake nše. Vse je premočrino, pregleđeno, svetlo in vabilivo, brez vsake preobložnosti. Tu razstavlja Državni osrednji zavod za ženski domači obrt svoje izdelke, ki jih tudi doma znamo zadnje čase že nekoliko bolj ceniti.

Tudi druga polovica paviljona je prijetno urejena; tam sta zastopani tekstilna in papirniška industrija.

## POEZIJA IN PROZA

Najlepši primer posrečene združitve poezije in proze se nam vidi v paviljonu N; združeni sta zelenjadarska in vtrinarska razstava. Posebno privržena slika se je nudila včeraj popoldne, ko so kraljevale na mizah še v slogu ustvarjalškega tihozitja: egromne zeljmate glave in buče, a ob strani je gdc-arhitektka sadila cvetice na vrtu, ki je nekaj več kakor le improvizirani vrtički. Vse je že tako prijetno zelenelo, kakor v velikem rastlinjaku, da je človeku zaigralo srce, čeprav si je prej ogledal veliko razstavo mestnega zasečnega urada v paviljonu H.

## PASIVNA ZASCITA IN LETALA

Reporter odkrito prizna, da je pogledal na razstavo o pasivni zaščiti prebivalstva brez posebne radovednosti, kajti razstavo pod tem imenom smo letos že imeli v Ljubljani. Toda ni isto, etečdu eden in isti del dvakrat isto. Če zaideš na to razstavo, se nedvomno zamudiš na nji. Prav zaradi tega, ker smo imeli spomladi včeraj v paviljona pod istim imenom, je ta tako zanimiva: prireditelji so si pridobili očitno veliko prakso. Toda ne le to; pridobili so nenevadno mnogo razstavnega gradiva, da se človeki čuti, ki so ga vzel. Razstava vzvema dve tretjini paviljona, a gradiva je toliko, da bi lahko napolnili ves paviljon. Sedanja razstava je še bolj nazorna khor spomladanska. Poživljajo jo tudi številnejše slike, ki so posebnost same zase zatrep, kakšni so bili popoldni propagandni lepaki.

Posprednica je zamisel, da je v istem paviljonu tudi letalska razstava, kjer niso razstavljeni le modeli letal in jadrinalne letalata, temveč tudi dve motorni letali. Ta razstava je prav za pravestavnih del razstave o pasivni zaščiti prebivalstva. Tako so obiskovalec lažje približa stvarnosti: tu so letala, ki lahko sejejo smrt, pa tudi blagoslov človeštvu. Gre le za to, v kakšen namen jih rabimo. Razstava v sosečni letal nas spomni, da so letala strašnega kakor apokaliptični jezdenci.

## POVEJ MI, KAJ BOS JEDEL

Glavno pa je, kaj bomo jedli... Rek: »Povej mi, kaj ješ in povem ti, kaj si?«

Mati, — je dejal Herve otočno. Storil sem, kar sem mogel. Ali morda dvomite o tem?

Grofica de Ferneuse je prekinila njegove besede in ga objela.

— Sin moj! Junaški moj sin, hvala ti... Moliti... Poznam te dobro. Bog mi je priča, da te nisem hotel poslati v tako strašno pustolovščino. Verjamem, da si pogumno kljuboval.

Vsi so obmolknili. Čez nekaj časa je Gaetana nadaljevala:

— Torej nikoli ne bom zvedeli resnice. Mračno delo preteklosti ostane torej nepobito dejstvo. Vse moje sumnjenje ne more privesti do gotovosti. Kakšno pričevanje, kakšen dokaz je postal zaprt v oni mračni dolini. V to tajno ne bi nikoli posvetil noben žarek. Zagonetnik mož ostane markiz de Valcor. Premagal je vse.

— Oprostite, ne delim z vami vašega razočaranja v tolki mati, kakor vi mati, — je dejal mladi grof. — Lahko pa razumem vaše duševno stanje. Kaj je nama do prave osebnosti markiza de Valcor? Ljubim njegovo hčerko in nič me ne ovira, da bi se ne mogel oženiti z njo.

Z nepomirljivim in obenem obupanim glasom je grofica kriknila:

— Nesrečni otrok! Micheline ne vzameš za ženo, ker nisem mogla dobiti dokazov, da njen oče ni obenem tudi tvoj oče.

Oče Eudoxios se je zdrznil, kakor bi hotel zdržati te strašne besede v trenutku, ko jih je bila grofica že izgovorila.

je dandas manj aktualen kakor: Povej mi, kaj bomo jedli... Kogar mudrijo takšni problemi, ki so mnogo težji od filozofske, naj si ogleda tri razstave na velesejmu: zelenjadarsko, perutninsko in gospodinjsko. Na razstavi malih živali se bo prav lahko navdušil za rejo perutnine ali kucev. Rejci trde, da za nje niso bili uvedeni brezmesni dnevi. Kakšne uspehe lahko doseže perutnar in kako si pomaga malič slovec, ki mu ne more in noče nihče drugi, je dovolj očitno na razstavi. Urejena je v vellkem novem paviljonu na sredini velesejma.

Razstava Zvezne gospodinj v paviljonu K nam lepo odgovori na vprašanje, kaj bi bilo treba jesti: table zgovorov pripovedujejo, kakšno redilnost imajo posamezne vrste živil, v posebnem oddelku je živo prikazano, katere vitamine vsebujejo razstavljena živila; izredno originalno je pogromjena miza, ki res nazonira prikaz, kaj je dovoljeno boljn jesti in kaj ne v nekaterih boleznih in sploh je tudi letosnja gospodinjska razstava na priznani višini prejšnjih razstav ter je tudi zelo aktualna. Svedeč razstavi ne smemo pripovati še kakšnih drugih namenov, ki jim ne more služiti; z nobeno razstavo pač ni mogoče prikazati, kako naj ljudje kupijo v času naraščajoče draginje potrebe na živila. Razstava ne le opominja, kaj bi moralji jesti, da bi telo dobilo dovolj vitamino in da bi tudi hrana dala dovolj kalorij. Težko je reči, ali je še katera razstava bolj poučna ter potrebna za gospodinje kakor ta, ki nudi osnovno znanje o živilih.

## LEPA JE NASA DOMOVINA

Velesjemska vrata so odprta in po teh skromnih »markacijah« se bo obiskovalce lahko orientiral. Opazil bo seveda lajko se izredno mnogo, česar ni tu niti omenjeno. Prezreti ne bo smel zlasti tujsko prometne razstave v blivem českem paviljonu; zdi se, da ta paviljon ni bil nikdar se bolj posrečeno izrabljen. Sorazmerno majhen je, vendar se je priredil posrečilo v njem prikazati, ne da bi prostor natrplal, kako lepa je naša domovina. Kako močno propagandno sredstvo je dobra fotografija, je na tej razstavi najbolj primer posenetek Jalovca. Slika pričablja obiskovalce v paviljon že odaleč.

## Jernej Hlebš 70 letnik



Ljubljana, 2. septembra

Danes praznuje svojo 70letnico dobro znani Ljubljana gosp. Jernej Hlebš s Hradeckega ceste. Stevilni znanci in prijatelji, ki mu ob tem priliku žele, da bi še dolgo užival jesen življenja, ga cenijo ne le kot zavednega narodnika, marljivega sokolskega delavca, temveč tudi kot dobrega praksa. Toda ne le to; pridobili so nenevadno mnogo razstavnega gradiva, da se človeki čuti, ki so ga vzel. Razstava vzvema dve tretjini paviljona, a gradiva je toliko, da bi lahko napolnili ves paviljon. Sedanja razstava je še bolj nazorna khor spomladanska. Poživljajo jo tudi številnejše slike, ki so posebnost same zase zatrep, kakšni so bili popoldni propagandni lepaki.

Naj jubilant je tudi znani v naši javnosti kot soliden obrtnik, ki je užival velik ugled, dokler je še vodil obrt. Lani je pa moral opustiti delo zaradi boleznosti. Podjetje je vodil cela desetletja, od 1. 1902.

Svoje stroke se je izucil pri svojem očetu, nekaj časa je pa bil zaposlen kot delar tudi pri Kranjski industrijski družbi. Obrtno šolo je absolviral v Gradcu, ker je tedaj v Ljubljani še nismo imeli. Izpit za zidarstvo mojstra je položil že 1898. a je še ostal v službi pri KID do 1. 1902.

Tovariši obrtniki so znali ceniti niegeve zasluge, zači so mu poverili važno funkcijo načelnika Združenja zidarstva in studenčarjev. Dojela ga je bil tudi odbor v podnadežnik zidarstva.

Zelilo je tudi prijubljeno med tovarisci. Član zeleno bratovščine je že deset let. Jubilant je bil med soustanovitev. S kola v Stepanji vasi, dolga leta je bil društveni blagajnik.

Herve je pa tako strašno prebledel, da je njegova mati mislila, da vidi pred seboj zopet privid, ki se je bil prikazal v indijanski koči, ko je komaj spoznala svojega uboga otroka.

— Bože moj... Mar naj ubijem svojega sina? Ah, kako strašna kazen za moj greh! — je zastopala vsa obupana.

In že je klečnila na kolena, kakor bi hotela skoraj nasti na obraz.

Menih jo je sočutno gledal.

— Le pogum, gospa! Ne verjemite, da vas še vedno pleganja projektište nebes. Za nas slabotne ljudi ni kazni, s katero bi nas hotel božji gnev steti. Mar ni Gospod umrl za nas na križu? A vi, sin moj, odprete svoje naročje materi. Ce resnica, ki je vam ušla, uničuje vašo posvetno ljubezen, prenašajte potrežljivo svojo bolest, da ublažite bolest svoje matere, ki bo trpela zaradi tega bolj od vas.

Herve ni čakal teh besed. Privil je svojo mater k sebi in jo jel tolaziti.

Kar se mu je grofica izvila iz objema.

— Povejte mu vse oče, je rotila meniga. — obenem je pa odhitela, kakor da hoče zbežati pred grozo svojega priznanja.

— Ostanite, mati moja — je vzkliknil Herve — ne povejte mi nicens... Ničesar nočem vedeti.

Toda mati je bila že odhitela z verande in pustila ga je samega z misjonarjem.

Mladenci si je zakril obraz z rokami in jel poslušati dolgo menihovo pripovedovanje.

Jubilant je mož globoke srčne kulture in znan je kot velik ljubitelj živali. Pri njem pod Golovcem je pravi eldorado ptic nev. V pretekli hudi zimi je potresil ptic nad stopetdeset kilogramov seme. Toda srce ima odprtoto tudi do revnih ljudi, ne le do živali. Lahko ga stavimo zlasti dandas mnogim za vzor. Ko so bili letos revni lju-

dje posebno zelo prizadeti zaradi podrazitve kuriva, je številnim revnim družinam dovolil sekati v svojem gozdu. Ce bi bilo več tako dobrih ljudi med nami, bi bilo ublaženo mnogo bede. Tudi tisti številni, ki so našli pri nem vedno odrrote roke, mu že zelo k njegovemu življenjskemu jubileju vse najboljše. Na mnoga leta!

## Strahovita letalska nesreča

Nad ameriško državo Virginijo se je ponesrečilo veliko potniško letalo — 25 človeških žrtv

Letošnje viharne poletje je zakrivilo že več letalskih nesreč. Skoraj isto